

Informatienota voor de raad

Datum 8 april 2019

Niet openbaar

Onderwerp Totaalbeeld interbestuurlijk toezicht
Versienummer 1

Portefeuillehouder K. Sloots
Informant G. van der Zanden
Afdeling Concernstaf
Telefoon (038) 498 2255
Email G.van.der.Zanden@zwolle.nl

Financiële gevolgen

Betreft doel 9.1.4 Onze bedrijfsvoering ondersteunt de realisatie van de gestelde doelen
Begroting wijzigen Nee
Dekking ten laste van Niet van toepassing

Bijlagen

1. Interbestuurlijk toezicht Zwolle, Toezichtbeeld 2019
2. Interbestuurlijk toezicht Kader

Wij stellen u voor kennis te nemen van:

- 1 Het Toezichtbeeld 2019, zoals door de provincie Overijssel uitgesproken in het kader van het interbestuurlijk toezicht.

Datum 8 april 2019

[Toelichting op het voorstel](#)**Inleiding**

Vanuit de wettelijke toezichthoudende taak van de provincie Overijssel, wordt jaarlijks een 'oordeel' gegeven over de taakuitoefening van de gemeente Zwolle. Sinds 2010 wordt jaarlijks een toezichtbeeld gecommuniceerd. Dit toezichtbeeld wordt geformuleerd binnen het afgesproken interbestuurlijk kader (zie bijlage). Dit kader schept helderheid over de taak- en verantwoordelijkheidsverdeling en de verwachtingen van de toezichthouder over de door de gemeente uit te voeren taken. Het interbestuurlijk kader is bedoeld om in gezamenlijkheid de kwaliteit van de taakuitvoering te verhogen.

De taakvelden waar het interbestuurlijke toezicht betrekking op heeft, zijn:

- Financiën
- Wabo: Wet algemene bepalingen omgevingsrecht
- Wro: Wet ruimtelijke ordening
- Archief
- Huisvesting Statushouders
- Monumenten (met ingang van Toezichtbeeld 2020)

Beoogd effect

College informeren over het door de toezichthouder, de provincie Overijssel, afgegeven totaalbeeld 2019 in het kader van interbestuurlijke toezicht.

1.1 Het toezichtbeeld bevat een oordeel over de vijf afzonderlijke taakvelden en het totaalbeeld van de gemeente Zwolle

Ieder taakveld krijgt een oordeel van de provincie, gebaseerd op het niveau en de kwaliteit van de gemeentelijke taakuitoefening. De vijf taakvelden bepalen samen de kleur voor het totaalbeeld van de gemeente.

De weging voor het totaalbeeld wordt bepaald door 3 punten voor domein financiën, 2 punten voor domein Wabo, 2 punten voor domein Wro, 1 punt voor domein archief en 1 punt voor domein huisvesting statushouders. Er bestaan verschillende toezichtregimes: groen, oranje en rood.

Het totaalbeeld voor 2019 is oranje. Dit wordt veroorzaakt door het feit dat de taakvelden financiën en Wabo beiden een oranje beoordeling hebben gekregen. De beoordeling van de afzonderlijke taakvelden zijn afgestemd door de provincie Overijssel met de verantwoordelijke beleidsmedewerkers. De toelichtingen zoals opgenomen in het toezichtbeeld zijn bekend en getoetst op feitelijke onjuistheden.

Totaalbeeld Zwolle: Oranje				
Financiën	Wabo	Wro	Archief	Huisvesting statushouders
Oranje	Oranje	Groen	Groen	Groen

Datum 8 april 2019

1.2 Een oranje totaalbeeld als gevolg van financiën en Wabo

Het totaalbeeld voor 2019 is oranje. Over 2018, 2017 en 2016 was de beoordeling groen (toen ontving alleen het taakveld financiën een oranje beoordeling). De toelichting van de toezichthouder op de oranje beoordeling over 2019 is als volgt:

Beeld voor het jaar 2019 – wat valt op?

In tegenstelling tot voorgaande jaren is de begroting 2019 structureel en reëel niet in evenwicht. Dit wordt veroorzaakt door een tekort op het sociaal domein. De gemeente heeft hiervoor maatregelen getroffen in een interventieplan. Samen met de positieve ontwikkelingen in het Gemeentefonds is dit voldoende om in het laatste jaar van de meerjarenraming het evenwicht te herstellen. Evenals voorgaande jaren loopt de gemeente ook risico's als gevolg van forse investeringen in het centrumgebied en de hoge grondpositie.

Gemeente Zwolle is onvoldoende in control op de beleids- en uitvoeringscyclus (big-8) Wabo. De gemeente Zwolle heeft in 2018 uniform VTH-uitvoeringsbeleid voor de taken van de omgevingsdienst vastgesteld. In 2019 volgt het VTH-beleid voor de thuishaken bouwen en ruimtelijke ontwikkeling. De gemeente heeft de verbeterpunten uit het IBT-gesprek van september 2018 nog niet geheel uitgevoerd.

De gemeente scoort positief op de criteria van het domein Wro. Zwolle heeft een actuele omgevingsvisie (deel 1) en actuele bestemmingsplannen.

Het archief- en informatiebeheer is op orde. Het digitaliseren en toegankelijk maken van honderden meters archieven verloopt volgens plan. Zo zijn onder meer 236 kaarten van het stadsarchief gedigitaliseerd en via het HCO toegankelijk gemaakt. Zwolle is de eerste gemeente in Overijssel waar de hotspotmonitor is vastgesteld. Een aantal punten verdienen vanuit risicobeoordeling aandacht om volgend jaar groen te kunnen blijven.

Zwolle krijgt de groene kleur voor domein huisvesting statushouders. Na aftrek van het tekort aan koppelingen (inclusief nareis) op peildatum 1 oktober 2018, blijft er van de achterstand aan het eind van de taakstellingsperiode niets over. Omdat de oorzaak van de achterstand buiten de macht van de gemeente ligt, krijgt de gemeente de kleur groen voor het domein huisvesting statushouders.

Voor het domein monumenten is sprake van een overgangsproces. Dit domein wordt volgend jaar als volwaardig domein getoetst en is dan mede de basis voor het totaalbeeld. De voorbereidingen hiervoor zijn samen met de gemeenten opgepakt.

Samenvattend levert dit het beeld op van een gemeente die zich in veel opzichten als koploper en/of trekker opstelt. De Regio Zwolle is hiervan een goed voorbeeld. Dit brengt evenwel ook risico's met zich mee. Mede daarom kleurt de gemeente oranje op het domein financiën. Op het domein Wabo is de gemeente onvoldoende in control.

Het toezichtbeeld 2019 zoals opgenomen in bijlage 1 bevat een overzicht van de taakvelden en de toegekende beoordeling. Deze beoordelingen zijn toegekend op basis van het Interbestuurlijk kader (zie bijlage 2).

Datum 8 april 2019

1.3 Oranje beoordeling betekent niet dat gemeente Zwolle niet in control is

De oranje beoordeling van de taakvelden financiën en Wabo betekent niet dat de gemeente niet in control is. De onzekerheid rondom de hervorming van het Sociaal Domein, de onzekere uitkomsten van het gemeentefonds in relatie tot het zijn van een stad met forse groei- (en investerings-)ambities verklaren de beoordeling van het taakveld financiën.

Voor wat betreft de beoordeling van het domein Wabo herkennen wij ons in het oordeel. Dit betekent echter niet dat er van alles mis gaat. We zetten onze capaciteit nog steeds weloverwogen in op de taken die qua veiligheid en leefbaarheid er het meest toe doen, we monitoren op inzet en zorgen dat we onze termijnen en planningen halen. Echter op het gebied van meetbare doelen met goede indicatoren kan er nog verbeterd worden.

Een eerste stap is gezet met het vaststellen van het uniforme VTH-beleid betreffende de OD-taken. Hierin zijn meetbare doelstellingen en indicatoren opgenomen, onder andere ter uitwerking van de verordening kwaliteit VTH voor de onderdelen uitvoeringskwaliteit, dienstverlening en financiën. Verder zijn wij voornemens in 2019 VTH-beleid op te stellen voor de thuishaken bouwen en ruimtelijke ordening, zodat ook daarvoor meetbare doelstellingen en indicatoren worden vastgesteld. Ook maken wij inzichtelijk op welke wijze wij voldoen aan de verordening kwaliteit VTH.

Met deze verbeterstappen, die wij in 2019 willen realiseren, vergroten wij de inzichtelijkheid in de risico's en keuzes die in de bestuurlijke besluitvorming worden gemaakt en maken wij de beleids- en uitvoeringscyclus zichtbaar sluitend. Met het realiseren van deze verbeterpunten in 2019 is de verwachting dat het kleurbeeld Wabo voor 2020 weer groen zal worden.

1.4 Bestuurlijk overleg is niet nodig

De uitkomsten geven geen aanleiding voor een separaat bestuurlijk vervolgoverleg tussen de provincie Overijssel en de gemeente Zwolle. De gesprekken over de afzonderlijke beoordelingen van de taakvelden financiën en Wabo vinden conform vastgesteld regime plaats.

Risico's

Niet van toepassing.

Financiën

Niet van toepassing.

Communicatie

De provincie Overijssel communiceert over de toezichtbeelden van alle Overijssel gemeenten. Dit gaat via een brief aan Provinciale Staten met daarin de hoofdlijnen van de toezichtsresultaten. Ook worden de resultaten via social media gedeeld.

Vervolg

Gedurende het jaar zal op verschillende momenten de toezichtfunctie van de provincie Overijssel op de gemeente Zwolle vorm worden gegeven. Hierbij kan gedacht worden aan reguliere overleggen of het verstrekken van informatie. Vervolgens zal ieder jaar een stand van zaken worden opgemaakt door middel van het maken van het voorliggende overzicht. Hierover zullen wij uw raad blijven informeren.

Openbaarheid

Embargo tot en met 17 april (embargo vervalt na formeel ontvangst toezichtregime van de provincie, na besluitvorming Gedeputeerde Staten).

Datum 8 april 2019

Burgemeester en Wethouders van Zwolle,

de heer drs. H.J. Meijer, burgemeester

mevrouw mr. I. Geveke, secretaris